INNHOLD

INNLEDNING 3

KURS 1 SYKEPLEIE, HELSE OG HELSESVIKT 4
KURS 1.1 ELDRE OG LANGTIDSSYKE 4
KURS 1.1.1 DEN ELDRE PASIENT OG PASIENTER MED LANGVARIG OG KRONISK SYKDOM 4
KURS 1.1.2. SPESIELLE FORHOLD HOS DEN ELDRE PASIENT 7
KURS 1.1.3 OMSORG VED LIVETS SLUTT 9
KURS 1.2 HELSEFREMMENDE OG FOREBYGGENDE ARBEID, FRISKE UTSATTE GRUPPER 10
KURS 1.2.1 FOLKEHELSEVITENSKAP 10
KURS 1.2.2 HELSEFREMMENDE OG SYKDOMSFOREBYGGENDE ARBEID 12
KURS 1.3. SYKEPLEIE TIL PASIENTER MED PSYKISKE LIDELSER 13
KURS 1.3.1 SYKEPLEIE TIL PASIENTER MED PSYKISKE LIDELSER 13
KURS 1.3.2 PSYKISKE LIDELSER I ET RELASJONELT PERSPEKTIV 16
KURS 1.3.3 ORGANISERING AV PSYKISK HELSEARBEID – ULIKE TJENESTETILBUD. 17

KURS 2: FAG OG YRKE 20
KURS 2.1 SYKEPLEIE OG KOMMUNEHELSETJENESTEN. 20
KURS 2.2: SYKEPLEIEREN SOM FAGFORMIDLER OG REFLEKTERT PRAKTIKER 21
KURS 2.3 VITENSKAPSTEORI OG PROSJEKT SOM METODE 23
KURS 2.4: SYKEPLEIEREN SOM PEDAGOG 24

KURS 3: PRAKSISSTUDIER 26
KURS 3.1 PRAKSISSTUDIER TIL ELDRE OG KRONISK SYKE I KOMMUNEHELSETJENESTEN 26
KURS 3.2: PRAKSISSTUDIER I PSYKISK HELSEARBEID 30
KURS 3.3: PROSJEKTORGANISERTE PRAKSISSTUDIER 32

KURS 4: SYKEPLEIEINFORMATIKK 36
KURS 4.1 SYKEPLEIEDOKUMENTASJON OG BRUK AV IKT 36

VURDERINGSORDNINGER 38

PENSUMOVERSIKT 40

VEDLEGG
Vedlegg 1: Riss praksisstudier 43

Avdeling for sykepleierutdanning tar forbehold om trykkfeil og endringer i undervisningsplanen. Oppdatert oversikt vil til enhver tid finnes i undervisningsplanen på avdelingens hjemmesider under: www.hio.no

INNLEDNING

Velkommen til 2. studieår

Undervisningsplanen er både en videreføring og en konkretisering av fagplanen, og den er organisert i kurs der kunnskapsområdene pasient (P), samhandling (S) og omgivelser (O) er integrert i det enkelte kurs. Kursene er konkretisert ved å synliggjøre hensikt, hvilke forkunnskaper som er nødvendig, læringsaktiviteter, innhold, sentrale spørsmål, studiekrav og litteratur.

Undervisningsplanen inneholder totalt 4 kurs, og noen av kursene er delt inn i mindre kurs. Noen kurs arrangeres tre ganger årlig, men andre bare en gang per studieår. Studieårets tre praksisperioder er fordelt på praksisstudier i kommunehelsetjenesten, dvs. sykepleie til eldre og langtidssyke, praksisstudier i psykisk helsearbeid og prosjektorganiserte praksisstudier i helsefremmende og forebyggende arbeid. Hver praksisperiode er på 8 uker, med et kurs over tre uker med teoretisk innføring forut for hver av praksisperiodene.

2. studieår har en studieleder som er ansvarlig for undervisningsplan og ledelse av fagpersonalet i studieåret. Det er knyttet en koordinator til studieåret som er ansvarlige for gjennomføring av planer, samt har ansvar for det faglig/pedagogiske på timeplanen. Hvert kurs i undervisningsplanen har en ansvarlig for planlegging og gjennomføring av kurset. Studentene vil bli knyttet til studiegrupper. Høgskolelektor/lærer vil veilede studiegrupper samt følge opp studenter fra sin studiegruppe i praksis der dette er mulig. Prinsippet om kontinuitet i praksis for fagpersonalet er viktig, kombinert med tilhørighet til studiegruppen. Studentene må følge postenes turnus når de er i praksisstudier, og være forberedt på enkelte helgevakter. Klasse C vil være internasjonalt løp i andre studieår.

For at du til enhver tid skal holde deg informert om timeplaner, evt. endringer, og andre type informasjoner legges all informasjon ut på hjemmesiden www.hio.no .Tillitsvalgte studenter fra hver klasse har jevnlige møter med studieleder og koordinator for planlegging og vurdering av studieåret (Planlegging- og evalueringsmøter 2.studieår). I tillegg er det to møter per semester der studieleder/koordinator sammen med studentrådsrepresentant møter klassen i klassens time.

KURS I SYKEPLEIE, HELSE OG HELSESVIKT

Dette kurset arrangeres tre ganger i løpet av studieåret, og det er knyttet seks studiekrav til kurset som skal inn i presentasjonsmappen og være grunnlag for mappevurdering høst og vår, avhengig av hvilken klasse studenten tilhører.

Organisering

	Uke 35-37	Uke 48-50	Uke 11-13
Klasse A	Kurs 1.1	Kurs 1.3	Kurs 1.2
Klasse B	Kurs 1.2	Kurs 1.1	Kurs 1.3
Klasse C	Kurs 1.3	Kurs 1.2	Kurs 1.1

Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke

Kursansvarlig: Mette Rønning

Kurs 1.1.1 Den eldre pasient og pasienter med langvarig og kronisk sykdom

Hensikt

Kurset skal bidra til å gi studentene grunnlagsforståelse av sykepleie til eldre og langtidssyke, pasientens opplevelse ved sviktende helse og betydningen av miljøet rundt pasienten.

Forkunnskaper

Det forutsettes at studentene innehar kunnskap fra følgende delkurs i 1. studieår:

- Kurs P. 1.1.1 Helhetlig forståelse av mennesket
- Kurs P. 1.1.2 Menneskets grunnleggende funksjon og utvikling
- Kurs P. 1.1.3 Mennesket i sammenheng med dets miljø
- Kurs P. 1.2.1 Helsesvikt, egenomsorgssvikt og lidelse
- Kurs P. 1.2.2 Mestring og mestringsstrategier
- Kurs S 1.1 Klinisk beslutningsprosess
- Kurs S 1.2 Relasjoner pasient – sykepleier
- Kurs S 1.2 Intervensjoner knyttet til ulike pasientsituasjoner
- Kurs O 1.1 Sykepleieryrket, sentrale verdier og holdninger
- Kurs O 1.2 Stats- og kommunalkunnskap

Læringsaktiviteter

- Delta på forelesninger
- Selvstudium
- Seminardag hvor studentene i grupper skal arbeide med å løse pasientproblemer. Resultatet av gruppearbeidet legges fram i plenum.

Innhold

Sykdom og konsekvenser av sykdom

- Kari Martinsens omsorgsfilosofi
- Pasientens hjem som arbeidsplass
- Uavhengighet/avhengighet
- Overgrep og krenkelser
- Å leve med astma
- Opplevelse av å være langvarig syk
- Egne opplevelser som mor til et multifunksjonshemmet barn
- Leggsår

Sykdomslære

- Sykdommer i nervesystem, muskel - og skjelettsystem og sanseapparat
- Sykdommer i respirasjons og sirkulasjonsorganer: KOLS, hjertesvikt

Rehabilitering

- Se studiekrav 1.

Sentrale spørsmål

1. Hvilke prinsipper og prosesser karakteriserer behandlende, rehabiliterende, lindrende, undervisende og forebyggende sykepleie?
2. Hvilke betydning har aldersdimensjonen for vurdering av sykepleieintervensjoner?
3. Hvordan kan innsikt i omsorgsteori og nærhetsetikk gjenspeiles i utøvelse av sykepleie?
4. På hvilke måter bør ulike perspektiver på makt, tvang og kontroll vurderes for å ivareta respekt for eldres og langtidssykes integritet?
5. Hvilke betydning har dokumentasjon for å ivareta pasientens grunnleggende behov?
6. Hvilke spesielle hensyn må sykepleieren ta i forhold til å arbeide i pasientens hjem?
7. Hvordan kan kunnskap i sykdomslære påvirke sykepleien til eldre og langtidssyke?
8. Hvilke betydning har den undervisende funksjon i forhold til eldre og langtidssyke?
9. Hvilke problemer kan manglende medbestemmelse føre med seg for eldre og langtidssyke?
10. På hvilken måte kan pasientens opplevelse av sykdom få innvirkning på sykepleierens intervensjoner?
11. Hvordan forstås familien innenfor sykepleien?
12. Hvilke konsekvenser for sykepleien har den utvidede forståelse av helsebegrepet?

Studiekrav 1

Hensikten med studiekravet er å gi studenten innsikt i rehabiliteringsprosessen og øvelse i å knytte teoretisk kunnskap til situasjoner i praksis.

Definer begrepene rehabilitering og habilitering. Ta utgangspunkt i en tenkt eller opplevet pasientsituasjon med fokus på rehabilitering, og gjør rede for hvilken rolle du som sykepleier har i rehabiliteringsprosessen

Rammer

- Individuell oppgave
- Notat på 1500 ord
- Studiekravet vurderes ut fra følgende kriterier: 1, 3, 4, 12 og 16

Litteratur

- Almås, Hallbjørg (red). Klinisk sykepleie. Bind 1, 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2002.
  Kap. 15: Spesiell sykepleie til pasienter med kronisk obstruktiv lungesykdom
  Kap. 18: Sykepleie til pasienter med hjertelidelser
  Kap. 19: Sykepleie til pasienter med svikt i blodsirkulasjon
  Kap. 32: Sykepleie til pasienter med revmatiske sykdommer

- Austgard, Kitt. Omsorgsfilosofi i praksis: å tenke med filosofen Kari Martinsen i sykepleien. Oslo: Cappelen Akademiske Forlag, 2002.

- Bredland, Ebba Langum, m. fl. Det handler om verdighet. Ideologi og praksis i rehabiliteringsarbeid. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2002.

- Bjørk, Ida Torunn et al (red). Møte mellom pasient og sykepleier. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2002.
  Kap. 7: Mellom avhengighet og selvhjulpenhet

- Engedal, Knut m. fl. Makt og avmakt. Rettighetsbegrensninger og bruk av tvangstiltak i institusjoner og boliger for eldre. Sem: Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens, 2002.
  Kap. 2: Aktuelle lover og forskrifter
  Kap. 6: Tvangstiltak

- Gjengedal, Eva og Hanestad, Berit Rokne (red.) Å leve med kronisk sykdom. En varig kursendring. Oslo: Cappelen Akademiske Forlag, 2001.
  Kap. 2: Smerte og håp
  Kap. 7: Å leve med muskel og skjelettplager
  Kap. 8: Å leve med revmatisme og psoriasis
  Kap. 10: Å fremme verdighet ved en anerkjennende væremåte
  Kap. 11: Respektfull rehabilitering
  Kap. 12: Individualisert undervisning og veiledning
  Kap. 13: Sykepleieerfaring med kronisk syke

- Hegerstrøm, Turid. Om relasjoner i hjemmetjenestene. Oslo: Universitetsforlaget, 2002.
  Kap. III: En kulturell innfallsvinkel
  Kap. V: En strukturell innfallsvinkel

- Heggdal, Kristin. Sykepleiedokumentasjon. Oslo: Universitetsforlaget, 1999.
  Kap. 2: Eksempler på sykepleiedokumentasjon fra praksis
  Kap. 5: Innhold og faglig fokus i sykepleiedokumentasjonen
  Kap. 6: Dokumentasjonsprosessen
  Kap. 7: Hvordan kan vi forbedre dokumentasjon i praksisfeltet?

- Jacobsen, Dag og Vennerød, Anne Marie. Farmakoterapi for helsepersonell. 2. utg. Oslo: Ad notam Gyldendal, 1999.
  Kap. 9: Farmakoterapi ved hjerte-karsykdommer
  Kap. 10: Farmakoterapi ved lunge- og luftveissykdommer

- Kirkevold, Marit og Ekern, Karen Strømnes (red). Familien i sykepleiefaget. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS, 2001.
  Kap. 2: Familiens plass i sykepleien

- Lindholm, Christina. Sår. Oslo: Forlaget Sykepleien, 1998.
  Kap. 5: Sykepleie ved legg-, fot- og trykksår

- Malmedal, Wenche. Sykehjemmets skyggesider. Når beboere i sykehjem utsettes for krenkelser og overgrep Oslo: Kommuneforlaget, 1999.
  Kap. 2: Hva er krenkelser og overgrep?

- Sortland, Kjersti. Ernæring – mer enn mat og drikke. Bergen: Fagbokforlaget, 2001.
  Kap. 13: Når næringsinntaket blir lite
  Kap. 15: Kosthold ved ulike sykdommer og sykdomstilstander
  Kap. 16: Enteral- og parenteral ernæring

- Steinhaug, Sissel et al. Forebygging av lårhalsbrudd i Oslo, Stovner bydel. I: Tidsskrift for Den norske Lægeforening, årgang 118, nr 1, 1998.

Kurs 1.1.2. Spesielle forhold hos den eldre pasient

Hensikt
Kurset skal gi studenten kunnskap om normal aldring og om sykdomstilstander som ofte oppstår hos eldre, og innsikt i spesielle utfordringer innenfor eldreomsorgen.

Læringsaktiviteter
Delta på forelesninger
Selvstudium,

Innhold
Eldres helse og livskvalitet:
- Gerontologi

Sykdomslære:
- Geriatri

Spesielle utfordringer i sykepleie til eldre:
- Smerter
- Medikamenter
- Tannhelse
- Ernæring
- Å være pårørende til pasient med Altzheimer
- Ulykker
- Sansesvikt
- Demensomsorg
- Tap og sorg

Sentrale spørsmål

1. Hvilke spesielle hensyn må tas i kommunikasjon med eldre?
2. Hvilken betydning har kunnskap om medikamenter og medikamenthåndtering for sykepleie til eldre pasienter?
3. Hva er de spesielle utfordringene for sykepleieren i møte med pasienter med demens og deres pårørende?
4. Hvilken betydning har kunnskap om munnhygiene for sykepleien til eldre?
5. Hvilken spesielle problemer knyttet til ernæring forekommer ofte hos eldre?
6. Hvilke betydning har sykepleierens forebyggende funksjon for sykepleien til eldre?
7. Hvordan kan sykepleieren bidra til at pasienter opplever livskvalitet ved å fremme håp og mening?

Studiekrav 2

Hensikten med studiekravet er å gi studenten kunnskap om demenssykdom og forståelse for problemer personer med demens opplever. Studiekravet skal også stimulere til refleksjon over egen kommunikasjonskompetanse.

Ta utgangspunkt i aktuell litteratur om demens og kommunikasjon. Beskriv en selvopplevd eller tenkt situasjon og reflekter over bruken av kommunikasjon i situasjonen.

Rammer

Individuell oppgave
Notat på 1500 ord
Studiekravet vurderes etter følgende kriterier: 1, 3, 4, 12 og 16.

Litteratur

- Bjørk, Ida Torunn m. fl. Møte mellom pasient og sykepleier. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2002.
  Kap. 8: Tre på sjukeheim

- Heap, Ken. Samtaler i eldreomsorgen: kommunikasjon, krise, minner, sorg. Oslo: Kommuneforlaget, 2002.

- Karoliussen, Mette og Smeby, Kari L. Eldre, aldring og sykepleie. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1997.
  Kap. 4: Sykepleie til eldre
  Kap. 9: Aktivitet og hvile
  Kap. 10: Mental aktivitet
  Kap. 11: Sosial kontakt
  Kap. 12: Verdi og mening
  Kap. 13: Legemiddelbruk

- Kirkevold, Marit og Ekern, Karen Strømsnes (red). Familien i sykepleiefaget. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS, 2001.
  Kap. 8: Den gamle, familien og sykepleien

- McCaffery, Margo og Beebe, Alexandra. Smerter. Lærebok for helsepersonell. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS. 1999.
  Kap. 9: Smerter hos eldre

- Sortland, Kjersti. Ernæring – mer enn mat og drikke. Bergen: Fagbokforlaget, 2001.
  Kap. 11: Eldre og ernæring

- Wogn-Henriksen, Kjersti. Hvorledes opplever den demente sin tilstand. I: Eek, Arnfinn et al. "Klippe, klippe – sa kjerringa". Sem: Info Banken. 1997 s. 25 – 40.

Kurs 1.1.3 Omsorg ved livets slutt med fokus på pasienter som dør hjemme eller på sykehjem

Hensikt
Kurset skal gi studentene kunnskap om rettigheter og behov hos pasienter og deres pårørende ved livets slutt Kurset skal bidra til å forberede studentene til å møte døende pasienter i praksis.

Forkunnskaper
Det forutsettes at studentene innehar kunnskap fra følgende delkurs i 1. studieår:
- Kurs P. 1.1.1 Helhetlig forståelse av mennesket
- Kurs P. 1.2.1 Helsesvikt, egenomsorgssvikt og lidelse
- Kurs P. 1.2.2 Mestring og mestringsstrategier
- Kurs S 1.2 Relasjoner pasient – sykepleier

Læringsaktiviteter
- Delta på forelesninger

Innhold
- Palliativ omsorg.
- Sykepleierens lindrende funksjon i forhold til pasienter og pårørende - før, under og etter et dødsfall

Sentrale spørsmål
1. Hvordan kan kunnskap om sykepleie til døende bidra til livskvalitet i livets sluttfase?

Litteratur
- Bjørk, Ida Torunn m. fl. Møte mellom pasient og sykepleier. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2002.
  Kap. 9: Å arbeide med døende

- Karoliussen, Mette og Smeby, Kari L. Eldre, aldring og sykepleie. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1997.
  Kap. 14: Omsorg for døende

- NOU 1999:2. Livshjelp. Behandling og omsorg for uhelbredelig syke og døende.
  Kap. 4: Sentral begrep
  Kap. 5: Verdier og holdninger
  Kap. 6: Behov for tjenester
  Kap. 7: Lovgrunnlag
  Kap. 10: Innholdet i tjenestetilbudet til uhelbredelig syke og døende
  Kap. 11: Kompetanse
  Kap. 12: Organisering av omsorgen ved livets slutt

Kurs 1.2 Helsefremmende og forebyggende arbeid, friske utsatte grupper

Kursansvarlig: Kjellaug Johannessen

Kurs 1.2.1 Folkehelsevitenskap

Hensikt:
Kurset skal gi studentene oversikt over sentral tenkning, kunnskap og litteratur om :
- Folkehelsevitenskapens grunnlag og betydning
- Sammenheng mellom helse, samfunn og livsstil
- Hovedtrekkene ved folkehelse- utviklingen i Norge
- Dagens utfordringer i forebyggende perspektiv

Forkunnskaper
Kurset bygger på grunnleggende kunnskaper fra første studieår knyttet til følgende kurs:
- Kurs P 1.1.1 Helhetlig forståelse av mennesket
- Kurs P 1.1.3 Mennesket i sammenheng med dets miljø
- Kurs O1.2 Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

Læringsaktiviteter
- Samle stoff, søke på nett, undervise medstudenter
- Arbeide i gruppe
- Delta på forelesninger

Innhold
- Folkehelsearbeid i et historisk perspektiv
- Epidemiologi og helseovervåkning
- Helse og sykdom i ulike grupper i befolkningen
- Sammenheng mellom livsstil og helse
- Strategier og metoder i påvirkningen av helseadferd
- Flerkulturell forståelse i/av helsefremmende og forebyggende arbeidet

Sentrale spørsmål

1. Hvordan forstås samfunnets rolle som tilrettelegger for god helse?
2. "Rik og frisk - fattig og syk"?
3. Hvilke sammenhenger er det mellom mestring og helse
4. Hvordan lykkes med helseopplysning?

Studiekrav 3

Alle 3 tema må dekkes av studiegruppen, med et tema per smågruppe.

1. Folkehelsearbeid i et historisk perspektiv:
Velg en historisk epoke og lag en fremstilling om hvordan folkehelsen var på den tiden. Finn om mulig ut om spedbarnsdødelighet, levealder, sykdomspanorama, helsetilstand, og hvordan samfunnet forholdt seg.

2. Sammenheng mellom livsstil og helse:
Velg en alderskategori i befolkningen, og lag en fremstilling om ulike forhold som påvirker sammenhengen mellom livsstil og helse for denne gruppen.

3. Helseopplysning, påvirkning av helseadferd:
Hva kjennetegner god helseopplysning? Hvordan få personer til å endre livsstil/helseadferd? Ta utgangspunkt i en ønsket helseadferd, og gi en fremstilling av hvordan den kan fremmes i forhold til en gruppe av befolkningen.

Rammer

- Gruppearbeid
- Hver av smågruppene har 20 minutter framlegg av gruppearbeidet for medstudenter
- Individuelt notat på 1500 ord i forhold til eget bidrag i gruppearbeidet.
- Studiekravet vurderes i forhold til følgende kriterier: 1, 6, 10, 12 og 16.

Litteratur

- Klepp, Knut-Inge og Aarø, Leif E. (red). Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1997.

- Meland, Eivind m.fl. Røyking, selvopplevd helse og sosial integrasjon blant ungdom. Tidsskrift for den Norske Lægeforening, 3013-3016, 120, 25, 2000.

- Mæland, John Gunnar. Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis. Oslo: Tano Aschehoug, 1999

- Satsing på barn og ungdom: Regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2002: Samlet oversikt. Barne- og familiedepartementet. Oslo: Departementet, 2002.

- Schiøtz, Aina. Folkets helse, landets styrke 1850-2003. Oslo: Universitetsforlaget, 2003.

- Stortingsmelding 16; 2003 Resept for et sunnere Norge.
  Kap.4: "Sunne livsstilvalg" og Folkehelserapporten 2002
  http://www.odin.dep.no/hd/norsk/publ/stmeld/042001-040003/index-inn001-b-n-a.html

Kurs 1.2.2 Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid barn /unge, gravide, eldre

Hensikt
Kurset skal gi studentene oversikt over sentral tenkning, kunnskap og litteratur om :
- Sykdomsforebyggende og helsefremmende arbeid i forhold til barn og unge
- Sykepleierens oppgaver og metoder i forhold til friske utsatte grupper, gjennom helsestasjon og skolehelsetjenestens virksomhet.
- Endringsfokusert kommunikasjon

Forkunnskaper
Kurset forutsetter grunnleggende kunnskaper om sykepleiens basiskunnskap om det friske mennesket og grunnleggende behov. Kurset bygger på kunnskap fra 1. studieår:
- Modul P 1.1 Mennesket som helhet
- Kurs S 1.2 Relasjoner pasient – sykepleier

Læringsaktiviteter
- Selvstudium
- Deltakelse på forelesningene
- Individuell skriftlig oppgave
- Skriftlig tilbakemelding til medstudent
- Deltagelse på kommunikasjonskurs 1 dag

Innhold
Hvordan følges barn og gravide opp på helsestasjonen:
- Styrking av foreldrefunksjon gjennom nettverksbygging og
- samspill foreldre barn
- Svangerskap og barseltid
- Rådgivning ift. grunnleggende behov
- Observasjon av normalutvikling
- Ulykkesforebyggende arbeid

Hvordan bidrar skolehelsetjenesten til å fremme barn og unges helse:
- Tverrfaglig samarbeid i forhold til psyko-sosialt arbeid i skolen
- Spisevaner, fysisk aktivitet og helse
- Seksualitet og samliv, abort forebyggende arbeid
- Holdningsskapende arbeid i forhold til røyking, alkohol og rusmidler

Sentrale spørsmål
1. Hvilken samfunnsmessig gevinst oppnås ved å jobbe med friske grupper i en befolkning
2. Hva kjennetegner en forebyggende og helsefremmende livsstil i svangerskap og barseltid
3. Hvilke psyko-sosiale problemer er mest aktuelt å jobbe med i forhold barn og ungdom

Studiekrav 4

Forklar begrepene helsefremmende og forebyggende arbeid og relater til målgruppen ungdom. Skisser aktuelle tema som skolehelsetjenesten befatter seg med. Velg deretter et tema, eks røyking, alkohol, narkotika, seksualitet, mobbing etc. Innhent kunnskap fra

litteratur og forskning. Beskriv hvordan du vil tilrettelegge en veilednings- eller undervisningstime for å få til en adferdsendrende eller holdningsskapende virkning. Det forutsettes at helsepedagogiske prinsipper anvendes.

Rammer
- Individuell oppgave på 1500 ord.
- Studiekravet vurderes i forhold til følgende kriterier: 1, 4, 9, 12 og 16.

Litteratur:
- Eide, Hilde, Hagen, Anne Lytomt og Bjørge, Elisabeth m.fl. Endringsfokusert veiledning og rådgivning. Kommunikasjonsseminar 2.år. Arbeidshefte. HiO, SU, 2003.

- Holan, Synne (red). Det nye livet. Svangerskap, fødsel og barseltid. Bergen: Fagbokforlaget, 2000.

- Helseth, Sølvi. Psykososialt arbeid på helsestasjonen. I: Vård i Norden. Vol.21 No 2 s. 16-20, 2001.

- Klepp, Knut-Inge og Aarø, Leif E. (red). Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1997.

- Mæland, John Gunnar. Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis. Oslo: Tano Aschehoug, 1999.

- Misvær, Nina og Oftedal, Gunnar (red). Helsestasjonsboka. Oslo: Kommuneforlaget, 2002.
  Kap. 7: Vekst
  Kap. 10: Ernæring
  Kap. 13: Samspill og tilknytning

- Sortland, Kjersti. Ernæring – mer enn mat og drikke. Bergen: Fagbokforlaget. 2001.
  Kap. 9: Svangerskap og barseltid
  Kap. 10: Barn og ungdom

Kurs 1.3. Sykepleie til pasienter med psykiske lidelser.

Kursansvarlig: Borghild Løyland

Kurs 1.3.1 Sykepleie til pasienter med psykiske lidelser

Hensikt
Kurset skal gi studentene innsikt i hvordan psykiske lidelser har blitt sett på og behandlet gjennom historien, hvordan lov om psykisk helsevern setter rammer for behandlingen og hvordan man kan klassifisere pasienter med psykisk lidelse. Kurset vil ta for seg de vanligste lidelsene man kan møte hos pasienter innen psykisk helsevern og redegjøre for noen av behandlingsmetodene sykepleiere kan bruke.

Forkunnskaper
Kurset forutsetter at studentene innehar kunnskap fra følgende delkurs i 1.studieår:
- P1.1.1 Helhetlig forståelse av mennesket
- P1.1.3 Mennesket i sammenheng med dets miljø
- S1.2 Relasjoner pasient - sykepleier

Læringsaktiviteter
- Delta på forelesninger
- Selvstudium

Innhold
- Psykiatriens historie
- Lov om psykisk helsevern og etisk refleksjon
- Medisinsk klassifisering av psykisk lidelse og hovedgrupper av psykofarmaka
- Kartlegging av pasienter og sykepleiediagnoser innen psykisk helsearbeid
- Egostøttende sykepleie og miljøterapi
- Selvmord

Sentrale spørsmål
1. Hva kjennetegner psykiatriens historie?
2. Hva er kriteriene for tvangsinnleggelser av pasienter i psykisk helsevern?
3. Hva er hensikten med klassifisering av psykiske lidelser?
4. Hva regnes som psykosekriterier i pensumlitteraturen?
5. Hvordan arbeider sykepleiere med psykisk helsearbeid?
6. Hvordan kan man forebygge selvmord i befolkningen?

Studiekrav 5

Studenten skal ved hjelp av relevant litteratur finne ut hva som er hensiktsmessige holdninger i møte med en pasient som er psykotisk. Videre skal studenten gjøre rede for hvilke sykepleietiltak som kan være nyttige for denne pasientgruppen.

Rammer
- Individuell besvarelse på 1500 ord.
- Studiekravet vil bli vurdert etter følgende kriterier: 1, 2, 5, 11 og 15.

Litteratur
- Andersen, Anders Johan W. og Karlsson, Bengt (red). Psykiatri i endring. Forståelse og perspektiv på klinisk arbeid. Oslo: Ad Notam, Gyldendal, 1998.
  Introduksjon
  Kap. 4: Psykiatri og makt: noko å mase om?

- Cullberg, J. Dynamisk psykiatri. 5.utg. Oslo: Tano Aschoug, 1999.
  Kap. 9: Generelt om nevrotiske tilstander og personlighetsforstyrrelser
  Kap. 10: Fobier, angsttilstander og engstelig (unnvikende) personlighetsforstyrrelser
  Kap. 22: Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse
  Kap. 23: Narsistisk personlighet
  Kap. 24: Dyssosial personlighet (psykopati)
  Kap. 25: Andre tidlige personlighetsforstyrrelser

Kap. 26: Generelt om psykoser
Kap. 27: Akutte og forbigående psykoser
Kap. 28: Psykoser etter fødsler og kirurgiske operasjoner
Kap. 29: Schizofreni
Kap. 30: Paranoide psykoser
Kap. 31: Schizoaffektive psykoser

- Hummelvoll, Jan Kåre. HELT – ikke stykkevis og delt. Psykiatrisk sykepleie. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 2000.
  Kap. 3: Å være pasientens talsmann
  Kap. 5: Om angst
  Kap. 7: Om depresjon
  Kap. 8: Mani som fenomen og lidelse
  Kap. 10: Mennesker i grenseland
  Kap. 12: Om å gjenopprette tilliten til språket og andre mennesker
  Kap. 15: Samtalen
  Kap. 17: Et miljø for vekst og utvikling
  Kap. 20: Sykepleieaspekter knyttet til medikamentell behandling

- Jacobsen, Dag og Vennerød, Anne Marie. Farmakoterapi for helsepersonell. 2.utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1999.
  Kap. 8: Tilvenning, misbruk og avhengighet av rusmidler
  Kap. 14: Farmakoterapi ved psykiatriske lidelser.

- Mehlum, Lars (red). Tilbake til livet. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 1999.
  Kap. 2: Hva er selvmord og hvor hyppig er det?
  Kap. 3: Parasuicid (selvmordsforsøk) – epidemiologiske aspekter
  Kap. 4: Hva vet vi om årsakene til selvmord?
  Kap. 8: Hva alle bør vite om selvmord, selvmordsrisiko og intervensjon ved kriser
  Kap. 9: Vurdering av selvmordsfare
  Kap. 10: Akutt intervensjon ved suicidalkriser
  Kap. 11: En behandlings- og oppfølgingskjede for suicidale pasienter
  Kap. 24: Selvmord og etikk
  Kap. 25: Selvmordsforebygging i et helhetlig perspektiv

- Stortingsmelding 25 (1996-97) Åpenhet og helhet. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene.
  Kap. 1: Innledning og sammendrag
  Kap. 2: Brukere og pårørende
  Kap. 5: Grupper med særlige behov

Kurs 1.3.2 Psykiske lidelser i et relasjonelt perspektiv

Hensikt
Kurset skal gi studentene innsikt i hvordan psykiske lidelser kan forstås i et relasjonelt perspektiv, og en oversikt over ulike måter å arbeide på innenfor dette perspektivet. Kurset tar også sikte på å bevisstgjøre studentene med tanke på egen relasjonskompetanse og betydningen av å utvikle denne.

Forkunnskaper
Kurset forutsetter at studentene innehar kunnskap fra følgende delkurs i 1. studieår:
- P1.1.1 Helhetlig forståelse av mennesket
- P1.1.3 Mennesket i sammenheng med dets miljø
- S1.2 Relasjoner pasient – sykepleier

Læringsaktiviteter
- Delta på forelesninger
- Selvstudium

Innhold
- Relasjonsteorier
- Familie- og nettverksterapi
- Samhandling og kommunikasjon
- Psykisk helsearbeid og makt
- Psykiske lidelser hos barn og unge
- Barn utsatt for omsorgssvikt
- Spiseforstyrrelser

Sentrale spørsmål
1. Hva kjennetegner et relasjonelt perspektiv på psykiske lidelser?
2. På hvilken måte har samhandling med andre betydning for selvbildet?
3. Hva vil det si å være oppmerksomt tilstede i en relasjon?
4. Hvordan påvirker maktulikheten mellom ansatte og pasienter vår funksjon som hjelpere?
5. Hvilke spesielle hensyn må tas i psykisk helsearbeid innrettet på barn og unge?
6. Hvordan skal sykepleiere forholde seg ved mistanke om omsorgssvikt?

Litteratur
- Andersen, Anders Johan W. og Karlsson, Bengt (red). Psykiatri i endring. Forståelse og perspektiv på klinisk arbeid. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1998.
  Introduksjon
  Kap. 4: Psykiatri og makt: noko å mase om?

- Grøholt, Berit et al.Lærebok i barnepsykiatri. Oslo: Universitetsforlaget, 2001.
  Kap. 31: Omsorgssvikt og mishandling av barn
  Kap. 32: Seksuelle overgrep mot barn

- Hummelvoll Jan Kåre. HELT – ikke stykkevis og delt. Psykiatrisk sykepleie. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 2000.
  Kap. 2: Stykkevis og delt
  Kap. 9: Om aggresjon
  Kap. 11: Spiseforstyrrelser som helsefaglig utfordring
  Kap. 14: Barn og ungdom med psykiske forstyrrelser
  Kap. 15: Samtalen

- Kirkevold, Marit og Ekern, Karen Strømsnes (red.) Familien i sykepleiefaget. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS, 2001.
  Kap. 5: Samarbeid med familien i psykiatrien

- Mehlum, Lars. Tilbake til livet. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 1999.
  Kap. 2: Hva er selvmord og hvor hyppig er det?
  Kap. 15: Forebyggelse av selvmord – blant børn?

- Stortingsmelding 25 (1996-97). Åpenhet og helhet. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene.
  Kap. 1: Innledning og sammendrag
  Kap. 2: Brukere og pårørende

Kurs 1.3.3 Organisering av psykisk helsearbeid – ulike tjenestetilbud.

Hensikt
Kurset skal gi studentene innsikt i hvordan måten man velger å forstå og forklare psykisk lidelse vil gi retning til den behandlingen pasientene får. Kurset skal også fokusere på hvordan man yter sykepleie til pasienter med psykiske lidelser i ulke deler av behandlingskjeden. Tverrfaglighet og brukermedvirkning vil også være sentrale tema gjennom kurset.

Forkunnskaper
Kurset forutsetter at studentene innehar kunnskap fra følgende delkurs i 1.studieår:
- P1.1.1 Helhetlig forståelse av mennesket
- P1.1.3 Mennesket i sammenheng med dets miljø
- S1.2 Relasjoner pasient - sykepleier

Læringsaktiviteter
- Delta på forelesninger
- Selvstudium

Innhold
- Ulike forklaringsmodeller i psykisk helsearbeid
- Sykepleie til pasienter i en akuttavdeling.
- Rehabilitering av pasienter i psykisk helsevern.
- Sykepleie til pasienter i kommunehelsetjenesten.
- Alderspsykiatri.
- Behandling av pasienter med rusproblematikk.
- Brukermedvirkning.

Sentrale spørsmål

1. Hvordan kan ulike måter å forstå psykisk sykdom på få konsekvenser for hvilken behandling pasientene får?
2. Hvilke rettigheter har pasienter innlagt på tvang i en akuttavdeling?
3. Hva er viktige vurderinger i forhold til pasienter i en rehabiliteringsfase?
4. Hva er utfordringene i kommunehelsetjenesten i forhold til pasienter med psykiske lidelser?
5. Hvordan kan man skille mellom aldersdemens og psykisk lidelse?
6. Hvilke utfordringer møter man i forhold til psykiatriske pasienter med rusproblematikk?
7. Hvordan kan man bruke pasientens erfaringer i behandling innen psykisk helsevern?

Studiekrav 6

Hensikten med studiekravet er at studenten viser hvordan ulike forklaringsmodeller kan få konsekvenser for den behandlingen pasienten kan få.

Med utgangspunkt i relevant litteratur skal studenten sette seg inn i forklaringsmodellene som ligger til grunn for forståelse og behandling av psykisk lidelse. Studenten skal sette seg inn i og redegjøre for hvilke menneskesyn modellene uttrykker og de ulike synene på sykdom og behandling som modellene uttrykker. Studenten skal reflektere og skriftlig gjøre rede for om og eventuelt hvorfor han/hun har mer tro på en framfor en annen.

Rammer:

- Individuell oppgave
- Besvarelsen skal være på ca.1500 ord.
- Studiekravet vil bli vurdert etter følgende kriterier: 2, 7, 11, 12 og 13.

Litteratur

- Andersen, Anders Johan W. og Karlsson, Bengt (red). Psykiatri i endring. Forståelse og perspektiv på klinisk arbeid. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1998.
  Introduksjon
  Kap. 4: Psykiatri og makt: noko å mase om?

- Cullberg, Johan. Dynamisk psykiatri i teori og praksis. 5.utg. Oslo: Tano Aschehoug, 1999.
  Kap. 40: Vårt behov for regresjon, ritus og rus
  Kap. 41: Alkoholmisbruk
  Kap. 42: Misbruk av narkotika og andre stoffer

- Hummelvoll, Jan Kåre. HELT – ikke stykkevis og delt. Psykiatrisk sykepleie. Ad Notam Gyldendal, 2000. Kap. 2: Stykkevis og delt
  Kap. 13: Om å møte mennesker med sviktende hukommelse
  Kap. 19: Behandling av rusmisbrukere
  Kap. 22: Psykiatrisk sykepleie i kommunehelsetjenesten

- Krogh, Gunn von. Begreper i psykiatrisk sykepleie - sykepleiediagnoser, ønsket pasientstatus og sykepleieintervensjoner. Bergen: Fagbokforlaget, 2002.

- Lov av 2.juli 1999 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern.

- Stortingsmelding 25 (1996-97) Åpenhet og helhet. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene.
  Kap. 1: Innledning og sammendrag
  Kap. 2: Brukere og pårørende
  Kap. 5: Grupper med særlige behov

KURS 2: FAG OG YRKE

Organisering

	Uke 34	Uke 35-37	Uke 46	Uke 47	Uke 48-50	Uke 11-13
Klasse A	Kurs 2.1		Kurs 2.2	Kurs 2.4		Kurs 2.3
Klasse B	Kurs 2.1	Kurs 2.3	Kurs 2.2	Kurs 2.4		
Klasse C	Kurs 2.1		Kurs 2.2	Kurs 2.4	Kurs 2.3	

Kurs 2.1 Sykepleie og kommunehelsetjenesten.

Kursansvarlig: Anne Lytomt Hagen

Hensikt

Kurset skal gi studentene innsikt i og oversikt over sentral teori og litteratur i forhold til kommunehelsetjenestens oppbygging, organisering og kultur.

Forkunnskaper

Kurset forutsetter grunnleggende kunnskaper om sykepleiens basiskunnskap og samfunnet. Det forventes at studentene har satt seg inn i sykepleiefagets verdigrunnlag og faglige fundament.

Kurset bygger på kunnskap fra følgende delkurs i 1. studieår:

- Kurs O1.1 Sykepleieryrket, sentrale verdier og holdninger
- Kurs O1.2. Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk

Kurset går over to dager i starten av høstsemesteret.

Læringsaktiviteter

- Delta på forelesninger

Innhold

- Organisering av kommunens tjenester.
- Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid i kommunen/ bydelen.
- Sykepleierens funksjon og oppgaver i kommunehelsetjenesten.
- Sosiologiske perspektiver på organisasjoner.

Sentrale spørsmål

1. Hvilke kriterier for organisering av kommunehelsetjenesten bør hele tiden vurderes med sikte på forbedring av tjenestetilbudet?
2. Hvordan kan ulike helseprofesjoner samarbeide til pasientens/ brukerens beste?
3. Hvordan kan miljørelaterte helseproblemer bli et mer bevisst anliggende for sykepleie- og helsetjenesten i kommunene/ bydelene?

Litteratur

- Repstad, Pål. Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1996.
  Kap 7: Sosiologiske analyser av organisasjoner
  Kap 9: Forholdet mellom tjenesteytere og brukere
  Kap 10: Samfunnsmessige rammevilkår
  Kap 11: Endring i organisasjoner

Kurs 2.2: Sykepleieren som fagformidler og reflektert praktiker

Kursansvarlig: Trine Myhrvold

Hensikt

Kurset skal gi studentene en innføring i etiske problemstillinger knyttet til forholdet mellom nærhet og distanse, rettigheter og behov, og prioriteringer på ulike nivåer. Kurset skal bidra til at studentene kan identifisere sårbare grupper både innenfor det etablerte helsevesenet, i samfunnet for øvrig og globalt.

Forkunnskaper

Kurset bygger på følgende kurs fra 1.studieår:

- S1.1: Klinisk beslutningsprosess
- S1.2: Relasjoner pasient-sykepleier
- O1.1: Sykepleieryrket, sentrale verdier og holdninger og
- O1.2: Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk.

Læringsaktiviteter

- Delta på forelesninger som skal lede studentene inn i aktuell litteratur og arbeidet med studiekravet. Ulike dilemmaer knyttet til rettigheter, behov og prioriteringer diskuteres og belyses.
- Individuelt arbeid
- Gruppearbeid

Innhold

- Befolkningens rett til helsehjelp.
- Prioriteringer på ulike nivåer og på ulikt grunnlag.
- Etiske problemstillinger knyttet til forholdet mellom sykepleierens ansvar for den enkelte pasient med vekt på nærhet, og sykepleierens samfunnsansvar.

Sentrale spørsmål

1. Hvilke etiske utfordringer oppstår i skjæringspunktet mellom omsorgsetikken på den ene siden og kravet til rettferdighet på den andre siden?
2. Hvilke grupper er ikke likeverdig inkludert både nasjonalt og globalt, i samfunnet og i helsetjenesten?
3. Hvilken plass har frivillige organisasjoner, det tredje samfunn, i ivaretagelsen av sårbare grupper?
4. Hvorfor er sykepleiere som gruppe nesten usynlige i samfunnsdebatten?

Studiekrav 7a

Ta utgangspunkt i Yrkesetiske Retningslinjer (2001) for sykepleiere, p.8 om Sykepleieren og samfunnet. Nevn hvilke grupper som i dag kan falle inn under betegnelsen "de mest omsorgstrengende" nasjonalt og globalt. Velg en av gruppene og drøft mulige årsaker til at denne gruppen ikke blir prioritert godt nok.

Rammer

- Dette er en individuell skriftlig oppgave på 1500 ord.
- Studiekravet vurderes etter følgende kriterier: 6, 11, 14 og 17.

Studiekrav 7b

Ta utgangspunkt i ditt skriftlige arbeide og forbered deg på en gruppediskusjon der oppmerksomheten rettes mot mulige løsninger for å sikre denne gruppen adekvat helsehjelp. Tenk deg at dette er en forberedelse til en kronikk i dagspressen. Hvilke hovedpunkter vil du konsentrere deg om og hvordan argumenterer du?

Rammer

- Gruppeoppgave

Litteratur

- Henriksen, Jan-Olav og Vetlesen, Arne Johan. Nærhet og distanse. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 2000.
  Kap. 1: Livet som avhengig og sårbart
  Kap. 2: Betingelser for å bli en person
  Kap. 3: Betingelser for å bli et moralsk subjekt: Empatievnens betydning
  Kap. 4: En kognitiv teori om moralsk utvikling
  Kap. 5: Den narrative etikken som grep om livstolkning
  Kap. 6: Å være moralsk objekt
  Kap. 8: Menneskesyn og livssyn
  Kap. 15: Etikk og livssyn
  Kap. 17: Moralsk ansvar - for andre og seg selv

- Myhrvold, Trine. The exclusion of the other: challenges to the ethics of closeness. Nursing Philosophy, vol. 4, s. 33-43, 2003. www.blackwellpublishing.com/journals/nup

- Slettebø, Åshild. Sykepleie og etikk. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2002.
  Kap.2: Etikk, helsepolitikk og samfunnsaspekter.

- Tranøy, Knut Erik. Needs, Rights and Justice. For Tenth Interamerican Congress of Philosophy, Florida, Oct., 1981.

Kurs 2.3 Vitenskapsteori og prosjekt som metode.

Dette kurset arrangeres som en del av kurs 1.2 og arrangeres tre ganger i løpet av studieåret.

Kursansvarlig: May Karin Rognstad

Hensikt

Kurset skal gi studentene en innføring i bruk av vitenskapelig metode som gjør dem i stand til å gjennomføre et prosjektarbeid. Studentene skal ved bruk av kunnskap knyttet til vitenskapelig metode kunne lese og vurdere en forskningsartikkel.

Forkunnskaper

Kurset forutsetter grunnleggende kunnskaper i Etikk, og bygger på følgende kurs fra 1. studieår:

- Kurs S 1.1 Klinisk beslutningsprosess
- Kurs O 1.1 Generell innføring i fag og yrke.

Læringsaktiviteter

- Delta på forelesninger
- Selvstudium
- Gjennomgang av en forskningsartikkel vil skje gruppevis 2 timer.

Innhold

- Vitenskapsteori
- Forskningsprosessen
- Forskningsetikk
- Tekstkritikk/gjennomgang av forskningsartikkel
- Prosjekt som metode for innsamling, analyse og drøfting av data

Sentrale spørsmål

1. Hvordan kan prosjektarbeid som arbeidsform bidra til å skap faglig, reflekterte studenter som ser viktigheten av å bidra til fagutvikling og fagutøvelse?
2. På hvilken måte kan prosjektarbeid som arbeidsform bidra til endringer og for bedringer i praksisfeltet?
3. Hvordan kan sykepleiefaget, praksiserfaring og forskningsresultater formidles meningsfylt til andre yrkesgrupper og til samfunnet?

Litteratur

- Granum, Vigdis og Solvoll, Betty Ann. Sykepleieren - den forskende praktiker. Oslo: Tano, 1997.
  Kap. 4: Planlegging og gjennomføring av et prosjekt i praksis
  Kap. 5: Formidling av FoU-resultater
  Kap. 6: Bruk av FoU-resultater i praksisfeltet
  Kap. 7: Evaluering av forskningsrapporter og utviklingsarbeider

- Holme, Idar Magne og Solvang, Bernt Krohn. Metodevalg og metodebruk. Oslo: Tano, 1996.

- Thurèn, Torsten. Vitenskapsteori for nybegynnere. Oslo: Universitetsforlaget, 1993.

- Aadland, Einar. Og eg ser på deg…! Vitenskapsteori og metode i helse og sosialfag. Otta: Tano Aschehoug, 1997.

Kurs 2.4: Sykepleieren som pedagog

Kursansvarlig: Christine Tchudi-Madsen

Hensikt
Belyse sykepleierens pedagogiske funksjon i praksis overfor pasient/pårørende og medstudenter.

Forkunnskaper
Kurset bygger videre på 1. studieår:
- P.1.1.2 Lærings- og utviklingspsykologi
- O.1.1 Sykepleiens ansvar og funksjonsområder

Læringsaktivitet
- Delta på forelesninger
- Selvstudium

Innhold
- Sykepleieren som pedagog
- Undervisningsprosessen
- Undervisning og veiledning

Sentrale spørsmål
1. På hvilke måter kan sykepleierens kunnskaper om læring og veiledning ha betydning for intervensjoner i sykepleie?
2. På hvilke måter kan pedagogisk teori bidra til best mulig læringsresultat hos pasient og pårørende?
3. Hva er viktige forutsetninger for utvikling av helseatferd? Hvilke av disse har sykepleieren mulighet for å påvirke?

Studiekrav 8

Hensikt: Studenten skal ha kunnskap om undervisningsprosessen for å anvende den overfor pasienter i praksisstudier.

Ta utgangspunkt i praksis og tenk at du står overfor en undervisningssituasjon med en enkelt pasient/klient eller en gruppe (velg målgruppe). Beskriv hva du mener bør læres gjennom undervisningen (velg tema). Bruk undervisningsprosessen.

Rammer

- Individuell oppgave på 1500 ord
- Studiekravet vurderes etter følgende kriterier: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 14 og 16.

Litteratur

- Tveiten, Sidsel: Pedagogikk i sykepleiepraksis. Bergen: Fagbokforlaget 2002.

KURS 3: PRAKSISSTUDIER

Kurs 3.1 Praksisstudier til eldre og kronisk syke i kommunehelsetjenesten

I praksisstudiene i bydels og kommunehelsetjenesten skal studentene oppnå kompetanse i sykepleie til eldre og kronisk syke/langtidssyke. Praksisperioden er på 8 uker, utløser 12 studiepoeng, og vurderingsgrunnlaget konkretiseres ved ulike læringsaktiviteter i løpet av praksisperioden.

Organisering

Klasse A	8 uker: uke 38 – 45	12 studiepoeng
Klasse B	8 uker: uke 2 – 9	12 studiepoeng
Klasse C	8 uker: uke 14 - 23	12 studiepoeng

Praksisstudiene foregår hos Høgskolens samarbeidspartnere i både bydels- og kommunehelsetjenesten.

Tilstedeværelse i praksis utgjør 30 timer pr. uke, d.v.s. 4 arbeidsdager. Disse skal turnusplanlegges. Studentene går vakter både dag, kveld, natt og helg i løpet av praksisperioden. I utgangspunktet følger studentene kontaktsykepleiers turnus.

For mer informasjon, se utfyllende bestemmelser i studiehåndboken.

Læringsfokus
Læringsfokuset i praksisstudiet av eldre og langtidssyke er rettet mot pasienter i hjemmebaserte tjenester og sykehjem. Studentene skal tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger i forhold til målgruppen. Studenten skal oppnå ferdigheter i å anvende sykepleieprosessen i praksis. Dette gjøres ved at studenten lærer kommunikasjon og samhandling med pasientene, kartlegger pasientenes behov for sykepleie og utfører direkte sykepleietiltak overfor pasientene. Studenten skal videreutvikle kunnskap og ferdigheter i grunnleggende stell av pasienter. Videre skal studenten delta i å tilrettelegge et terapeutisk miljø i hjemmet og på institusjon.

Kompetanseområdene

I. Sosial kompetanse
Studenten skal vise at hun/han kan kommunisere og møte/nærme seg pasienter og pårørende ved å:

- Etablere, gjennomføre, vise utholdenhet i og avslutte relasjoner til pasienter
- Samhandle med pasienter på en måte som formidler respekt, forståelse og trygghet
- Anvende ulike kommunikasjonsferdigheter
- Vise vilje til å prøve og mestre trinnvis mer krevende samhandlingssituasjoner
- Vise initiativ og ta ansvar for samarbeid med kontaktsykepleier, lærere og andre som medvirker i læreprosessen

II. Direkte pasientrettet sykepleiekompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:

- Samle data systematisk, vurdere og formulere pasienters problem/behov for sykepleie tilpasset pasienters egne opplevelser og ressurser
- Utføre grunnleggende sykepleietiltak på en måte som ivaretar pasienters rett til sikkerhet og trygghet
- Utføre sykepleietiltak med hovedfokus på enkelte pasienters grunnleggende behov (herunder også terapeutiske metoder i psykiatrisk sykepleie)
- Planlegge, evaluere, dokumentere og rapportere helhetlig sykepleie
- Vurdere når pasienter har behov for hjelp (innsats) fra lege og annet fagpersonell
- Håndtere utstyr, materiale og hjelpemidler på slik måte at sikkerheten ivaretas (hygiene, riktig utført prosedyre, osv)
- Håndtere legemidler nøyaktig og i følge aktuelle forskrifter
- Informere og veilede pasienter og pårørende ut i fra pedagogiske overveielser

III. Ledelseskompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:

- Ha oversikt, planlegge, prioritere og vurdere eget arbeid og læring i samarbeid med andre
- Vise gode samarbeidsevner i forhold til medarbeidere
- Lede og administrere helhetlig sykepleie til en eller flere pasienter under veiledning og tilsyn
- Vise innsikt for betydningen av ledelseskompetanse, og at de kan beskrive organisasjon, personalledelse, teamsamarbeid, kvalitetsutvikling og fagutvikling på eget praksissted
- Informere, undervise og veilede medarbeidere og studenter

IV. Yrkesetisk kompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:
Ta ansvar for egne handlinger og overholde grenser for egen kompetanse
Vise omsorg og respekt for pasientens selvbestemmelse og integritet
Etterfølge yrkesetiske retningslinjer, regler og reglementer
Vise forståelse for mennesket som en unik og kompleks helhet
Vise ikke-vurderende holdninger i møte med ulike pasienter og deres pårørende
Identifisere etiske dilemmaer og iverksette velbegrunnede handlinger basert på verdier innen sykepleie, regelverk, normer, også i samråd med medarbeidere

Læringsaktiviteter

I praksisperioden arbeider studentene med spesifikke læringsaktiviteter. Hensikten med læringsaktivitetene å hjelpe studentene til hensiktsmessige studier og til å gi studenten mulighet til å dokumentere sin studieinnsats. Resultatet av læringsaktivitetene skal tas vare på og forevises til neste veileder. Arbeidet med læringsaktivitetene vil også hjelpe studenten til å styrke sitt kompetansenivå på områder som fremkommer på vurderingsskjemaet som brukes ved midt- og sluttvurderingen. Studiepoengene knyttet til praksisperioden utløses når perioden er godkjent.

Læringsaktivitet 1: Planlegging av læring i praksis

Hensikt: Studenten opplever styring av og ansvar for egen læring

- Presentasjon av individuelle praksismål i forventningssamtale/målsamtale
- Turnus
- Ukeplaner

I løpet de av de første praksisukene utarbeider studenten personlig målsetting, basert på hensikten med og vurderingsgrunnlaget for praksisperioden. Målene tas opp til diskusjon med praksisveileder og veileder fra høgskolen ved forventningssamtalen (målsamtalen). Studenten utarbeider en turnus over 8 uker i samarbeid med veileder, hvor 30 timers uke synliggjøres. Studenten utarbeider en plan ukentlig, som synliggjør og kommuniserer til praksisstedet hvordan målene skal nås. Turnus leveres posten/avdelingen og veileder fra høgskolen ved slutten av første praksisuke.

Læringsaktivitet 2: Selvvurdering

Hensikt: studenten utvikler evne til kritisk vurdering av egen praksis

- Refleksjonsnotat (beskrivelser)
- Egenvurdering ved midt- og sluttvurdering

Studenten skriver minimum 2 refleksjonsbeskrivelser hvor han/hun beskriver og reflekterer over situasjoner, følelser og tanker ved hjelp av kunnskap og sine personlige læringsbehov. Refleksjonsbeskrivelser skal gjøres tilgjengelig for praksisveileder og veileder fra høgskolen og danner grunnlaget for studentens selvvurdering ved midt- og sluttvurdering. Studenten forbereder seg til midt- og sluttvurdering ved å gjennomgå refleksjonsbeskrivelsen(e), ukeplanene, målsettingen og punktene i vurderingsskjemaet.

Læringsaktivitet 3: Sykepleieplan

Hensikt: Studenten skal kunne anvende sykepleieprosessen i praksis

- Gjennomføring av sykepleieprosessen
- Skriftlig og muntlig rapportering

Utarbeid og gjennomfør en sykepleieplan for en pasient, enten hjemmeboende eller i sykehjem. Utarbeid planen på bakgrunn av relevant pensumlitteratur. Sykepleieplanen utarbeides på grunnlag av datasamlingen. Alle sykepleieproblem skal identifiseres. Utdyp et av sykepleieproblemene og begrunn valget. Sykepleieproblemet skal utdypes i følgende punkter: problem, vurdering av problem, ressurser, mål, tiltak og evaluering. Det forventes at teori fra

kunnskapsområdene pasient, samhandling og omgivelser benyttes i vurderingen og begrunnelsene i dokumentasjonsprosessen.

Læringsaktivitet 4: Undervisning til personalet
Hensikt: Å fremme læring i forhold til sykepleierens pedagogiske funksjon

Ta utgangspunkt i praksisstedets behov eller ønsker for undervisning. Bruk aktuell sykepleiefaglig og pedagogisk litteratur og lag et undervisningsopplegg for personalet hvor pedagogiske prinsipper anvendes i planlegging og gjennomføring.

Lag et individuelt notat med følgende hovedpunkter:
- Sammendrag av undervisningsopplegget
- Dine refleksjoner over hva som skjedde, hvorfor og om noe eventuelt kunne vært gjort annerledes
- Der hvor det er aktuelt at 2. årsstudentene overlapper 1. årsstudentene kan ett opplegg knyttet til mottakelse av de nye studentene erstatte undervisningsopplegget

Læringsaktivitet 5: Yrkesetikk
Hensikt: Å bidra til økt bevissthet om etiske problemstillinger

- Lag et notat hvor du beskriver en etisk problemstilling fra praksis. Vurder problemstillingen og mulige løsninger og belys/begrunn med teoretisk kunnskap.
- Diskuter med veileder og medstudenter.

Veiledning

Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor kontakter posten minimum 2 uker før studentene begynner for å starte samarbeidet om veiledning av studentene. Høgskolelektor og studentansvarlig på posten samarbeider om målsettingen og tilrettelegging av praksisstudiene. Høgskolelektor gir veiledning i gruppe minst 4 ganger i løpet av praksisperiode. Studenten har ansvar for aktivt å søke veiledning hos kontaktsykepleier og høgskolelektor, samt møte forberedt til veiledning.

Kurs 3.2: Praksisstudier i psykisk helsearbeid

I praksisstudiene i psykisk helsearbeid skal studentene oppnå kompetanse i å utøve sykepleie til pasienter med psykiske lidelser. Praksisperioden er på 8 uker, utløser 12 studiepoeng, og vurderingsgrunnlaget konkretiseres ved ulike læringsaktiviteter i løpet av praksisperioden.

Organisering:

Klasse A	8 uker: uke 2 til uke 9	12 Studiepoeng
Klasse B	8 uker: uke 14 til uke 23	12 Studiepoeng
Klasse C	8 uker: uke 38 til uke 45	12 Studiepoeng

Praksis foregår hos Høgskolens samarbeidspartnere i både spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Tilstedeværelse i praksis utgjør 30 timer pr. uke, d.v.s. 4 arbeidsdager. Disse skal turnus planlegges. Studentene går vakter både dag, kveld, natt og helg i løpet av praksisperioden. I utgangspunktet følger studentene kontaktsykepleiers turnus. For mer informasjon, se utfyllende bestemmelser i studiehåndboken.

Læringsfokus

Læringsfokuset i psykisk helsearbeid er anvendelse av kunnskap og personlige kvaliteter for å skape relasjoner og arenaer som styrker pasientenes muligheter for endring. Studenten skal delta i å tilrettelegge et funksjonelt og helsefremmende miljø for pasienten i pasientens hjem, nærmiljø eller i institusjon. Studenten skal vise evne til kreative faglig forsvarlige og individuelt tilpassede løsninger på pasientens problemer.

Kompetanseområdene: (identiske med områdene beskrevet under kurs 3.1)

Læringsaktiviteter: (se generell beskrivelse under kurs 3.1)

Læringsaktivitet 1: Planlegging av læring i praksis
Hensikt: Studenten opplever styring av og ansvar for egen læring

- Presentasjon av individuelle praksismål i forventningssamtale/målsamtale
- Turnus
- Ukeplaner

I løpet de av de første praksisukene utarbeider studenten personlig målsetting, basert på hensikten med og vurderingsgrunnlaget for praksisperioden. Målene tas opp til diskusjon med praksisveileder og veileder fra høgskolen ved forventningssamtalen (målsamtalen). Studenten utarbeider en turnus over 8 uker i samarbeid med veileder, hvor 30 timers uke synliggjøres. Studenten utarbeider en plan ukentlig, som synliggjør og kommuniserer til praksisstedet hvordan målene skal nås. Turnus leveres posten/avdelingen og veileder fra høgskolen ved slutten av første praksisuken.

Læringsaktivitet 2: Selvvurdering

Hensikt: studenten utvikler evne til kritisk vurdering av egen praksis
- Refleksjonsnotat (beskrivelser)
- Egenvurdering ved midt- og sluttvurdering

Studenten skriver minimum 2 refleksjonsbeskrivelser hvor han/hun beskriver og reflekterer over situasjoner, følelser og tanker ved hjelp av kunnskap og sine personlige læringsbehov. Refleksjonsbeskrivelser skal gjøres tilgjengelig for praksisveileder og veileder fra høgskolen og danner grunnlaget for studentens selvvurdering ved midt- og sluttvurdering. Studenten forbereder seg til midt- og sluttvurdering ved å gjennomgå refleksjonsbeskrivelsen(e), ukeplanene, målsettingen samt punktene i vurderingsskjemaet.

Læringsaktivitet 3: Psykisk lidelse belyst gjennom skjønnlitteratur

Hensikt: Studentene skal få en annen type tilnærming til fagfeltet
- Individuell forberedelse og gruppeoppgave
- Diskusjon i studiegruppen med veileder

Studentene skal ta utgangspunkt i en selvvalgt skjønnlitterær eller biografisk bok som handler om psykisk lidelse. Studenten skal i praksisgruppen redegjøre for bokes innhold og hvordan dette har påvirket deres forståelse av psykisk lidelse og behandling.
Veileder fra høgskolen deltar i diskusjonen.

Læringsaktivitet 4: Etiske aspekter ved bruk av tvang

Hensikt: Studentene skal få forståelse av de etiske aspektene ved bruk av tvang.
- Gruppeoppgave
- Notat

Utgangspunktet for kravet finner dere i Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern 2. juli 1999 og aktuell etisk teori.

Veiledning

Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor kontakter posten 1-2 uker før studentene begynner for å starte samarbeidet om veiledning av studentene. Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor og studentansvarlig på posten samarbeider om målsettingen og tilrettelegging av praksisstudiene. Høgskolelektor gir veiledning i gruppe minst 4 ganger i løpet av praksisperioden. Studenten har ansvar for aktivt å søke veiledning av kontaktsykepleier og høgskolelektor, samt møte forberedt til veiledning.

Kurs 3.3: Prosjektorganiserte praksisstudier knyttet til helsefremmende og forebyggende arbeid.

Studenten skal tilegne seg forståelse og engasjement for helsefremmende og forebyggende arbeid i relasjon til aktuelle målgrupper i kommunen/bydelen og eventuelt andre institusjoner. Praksisperioden er på 8 uker. Bestått prosjektrapport og prosessreferat (læringsaktivitet 1 og 2) utløser 12 studiepoeng.

Organisering:

Klasse A	8 uker: uke 2 – uke 9	12 poeng
Klasse B	8 uker: uke 38 til uke 45	12 poeng
Klasse C	8 uker: uke 2 til uke 9	12 poeng

Prosjektorganiserte praksisstudier foregår i samarbeid med praksis i kommune/ bydel, evt. andre institusjoner.

Læringsfokus:
Prosjektorganiserte praksisstudier skal gi forståelse av:
- Prosjekt som metode for innsamling av data, analyse, tolkning og drøfting av disse
- Sykepleieperspektivet innenfor helsefremmende og forebyggende arbeid
- Samarbeid i en gruppe med fokus på gruppeprosessen
- Vurdering av eget og andres arbeid

Læringsaktiviteter

Læringsaktivitet 1: Prosjektoppgave
Prosjektarbeidet er en målrettet prosess som resulterer i en prosjekt rapport. Det er en læringsform hvor en gruppe studenter, i samarbeid med lærer og aktuelle personer i kommune/ bydel, arbeider med et samfunnsaktuelt tema.

Studenten skal ta utgangspunkt i Lov om helsetjeneste i kommunene og prosjektrapporten skal gjenspeile det som er aktuelt for deres problemstilling i forhold til følgende punkter:
- helsefremmende og forebyggende tilbud
- barn og unges oppvekstmiljø i storby
- vektlegging av helsefremming og forebygging i forhold til aktuell målgruppe
- sykepleiers/helsesøsters rolle og ansvar knyttet til helsefremming og forebygging, evt. andre aktuelle yrkesgrupper
- nåværende strategier når det gjelder iverksetting av helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen/bydelen og skisserer alternative tiltak som tjener barn, unge eller friske eldre på en bedre måte

For å sikre en god struktur er det vanlig å dele prosjektarbeidet inn i flere faser
- Igangsetting: valg av tema, forundersøkelser
- Planlegging: målformulering, fremdriftsplan, problemstilling

- Gjennomføring: metodevalg, datainnsamling, analyse, tolkning og drøfting, rapportskriving
- Avslutning: formidling av analyse, tolkning og resultater muntlig og skriftlig

Rammer:
- Gruppeoppgave
- Prosjektrapport 7000, ord hvorav 5-600 ord utgjør prosessreferatet
- Fremlegg i bydelen/ institusjon
- Posterfremlegg for medstudenter i høgskolen
- Gjennomføres i løpet av prosjektperioden

Læringsaktivitet 2: Gruppeprosess
- Prosessreferat 5 – 600 ord (se Læringsaktivitet 1)

Prosjektstart:
- Gruppen konstitueres og blir enige om normer
- Prosjektgruppen og høgskolens veileder diskuterer mål, rammer og krav i undervisningsplanen med studentene
- Prosjektgruppen har forventningssamtale med veileder fra høgskolen og evt veileder fra praksis
- I praksis møter studentgruppen ekstern veileder og evt ledere fra praksis til informasjon om kommune/bydel
- I praksis diskuteres tema for prosjektet

Gruppens ansvar: Gruppen skal ha to oppsummerende samtaler med veileder i løpet av perioden – én midtveis og én i sluttfasen. Gruppen skal levere et prosessreferat som følger prosjektrapporten. Det skal inneholde en beskrivelse av hvordan gruppen har arbeidet når det gjelder fremdriftsplan, samarbeide og egeninnsats.

Individuelt ansvar:
Hver enkelt student skal medvirke i alle prosjektfaser ved å:
- Delta på avtalte veiledningsmøter; forfall meldes veileder
- Samarbeide aktivt med de andre medlemmer i gruppen for å løse problemer og utføre oppgaver
- Ta initiativ
- Administrere eget arbeid
- Diskutere prosess og vurdere egen og andres innsats i gruppen

Veiledning
Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor kontakter bydelen/praksisstedet 1-2 uker før studentene begynner for å starte samarbeidet om veiledning av studentene.

Rammer for veiledning
- Veiledning
  Det blir gitt tilbud om veiledning 1 gang per uke med høgskolens faglige personale og evt. ekstern veileder fra praksisstedet. Hvis det oppstår spesielle behov kan veiledning avtales utover dette.

- Ansvar – høgskolens faglige personale.
  Høgskolens faglige personale skal sammen med studentene avklare mål og rammebetingelser slik at den enkelte student og gruppe kan strukturere læresituasjonen i prosjektperioden. Det skal videre gis veiledning i forhold til et sykepleiefaglig tema, utforming av en mest mulig avgrenset og realistisk problemstilling. Problemstillingen skal godkjennes av veileder fra høgskolen. Tema for veiledning er både *produkt* og *prosess*.

- Ansvar – ekstern veileder ved det enkelte praksissted
  Ekstern veileder har en konsulentfunksjon i gruppen. Det forutsettes at vedkommende har godt kjennskap til det aktuelle praksisfeltet. Det er ikke forventet at ekstern veileder har ansvar for vurdering.

  Ekstern veileders oppgaver innebærer ansvar for å gi informasjon om det aktuelle praksissted/bydel, diskutere aktuelle tema som studentgruppen tar utgangspunkt i, og bidra til å tilrettelegge prosjektperioden

- Ansvar – studentgruppe
  Studentene lager en fremdriftsplan for prosjektet. Studentene har ansvar for å holde kontakt med høgskolens veileder gjennom hele prosessen. Til møtene med veileder skal det foreligge en møteinnkalling med saksliste som sendes ut i god tid. Oppgaven som møteleder og referent fordeles, og skal sirkulere.

Vurderingsgrunnlag

Kriterier for bedømmelse av prosjektrapporten

Det konkrete prosjekt kan ta utgangspunkt i aktuelle tema som bydelen/kommunen er opptatt av. Gruppen kan enten få tildelt en konkret prosjektoppgave, eller de kan stilles friere til å velge tema ut ifra egne interesser.

Vurderingen av prosjektorganiserte praksisstudier omfatter både produkt og prosess. I tillegg til prosjektrapporten skal det leveres en vurdering og oppsummering av hvordan gruppen har arbeidet i forhold til fremdriftsplan, samarbeid i gruppen og egen innsats.
Skriftlig refleksjon over gruppeprosessen inngår som et krav for at prosjektrapporten skal kunne bedømmes som godkjent.

Prosjektrapportens lengde skal være 7000 ord, hvorav 5-600 ord skal være prosessreferat.

Prosjektrapporten skal være i tråd med:
- Vedlegg 1: Retningslinjer for oppgaveskriving.
- Vedlegg 2: Etisk/juridisk beskyttelse av pasienter og praksisfelt ved studentarbeid

Prosjektrapporten bedømmes som godkjent/ikke godkjent ut fra følgende kriterier:

Produkt:

- Besvarelsen er i tråd med tema og problemstilling, og har et klart sykepleiefaglig fokus
- Avgrense og begrunne problemstilling
- Klargjøre sentrale begreper som brukes i prosjektrapporten
- Beskrive og gjøre rede for metode, analyse og tolkning av innsamlede data
- Vise evne til systematisk tenkning gjennom logisk oppbygning av prosjektrapporten
- Vise evne til selvstendig vurdering ved å henvise til anvendt litteratur og trekke inn
- egne og andres erfaringer og refleksjoner
- Vurdere etiske sider ved problemstillingen
- Henvise til relevant litteratur, hvorav minst en referanse bør være en anerkjent og fagfellevurdert, (referee-bedømt, peer review) forskningsartikkel.

Kriterier for IKKE GODKJENT prosjektrapport:

Karakteren IKKE GODKJENT gis når ett eller flere av følgende punkter oppfylles:

- Oppgaven preges av usaklig eller overfladisk behandling av tema og problemstilling
- Det er manglende drøfting av kildestoff
- Det er manglende drøfting av metode og oppnådde resultater
- De etisk/juridiske krav ved innhenting og bearbeiding av data overholdes ikke
- Manglende deltakelse (se også "individuelt ansvar" side 33) kan føre til at enkeltstudenter i gruppa vurderes til ikke bestått

KURS 4: SYKEPLEIEINFORMATIKK

Organisering

	Uke 10
Klasse A	Kurs 4.1
Klasse B	Kurs 4.1
Klasse C	Kurs 4.1

Kurs 4.1 Sykepleiedokumentasjon og bruk av IKT i kommunehelsetjenesten og den delen av psykisk helsevern som er knyttet til spesialisthelsetjenesten

Kursansvarlig: Elin Lofthus

Hensikt

Kurset skal gi studentene oversikt over sentral tenkning, kunnskap og litteratur om sykepleiedokumentasjon og aktuelle IKT-løsninger.

Forkunnskaper

Kurset bygger på grunnleggende kunnskaper fra første studieår knyttet til følgende kurs:

- S 1.1 Om klinisk beslutningsprosess
- O 1.1 Om sykepleieryrket, sentrale verdier og holdninger

Læringsaktiviteter

- Forelesning
- Praktisk øvelse

Innhold

- Klassifikasjonssystemer i et historisk perspektiv
- Klassifikasjonssystemene Nanda, Nic, Noc og ICNP
- Sykepleieklassifikasjonenes bruksområder
- Prosessorientert dokumentasjon
- EPJ-basert dokumentasjon

Sentrale spørsmål

1. På hvilke måter ivaretar kommunene/bydelene den lovbestemte plikten til å dokumentere den helsehjelp som ytes av sykepleiere?
2. Hvordan kan informasjons- og kommunikasjonsteknologien (IKT) bidra til å kvalitetsutvikle sykepleie- og helsetjenesten?

Studiekrav 9

Velg et dokumentasjonssystem du har brukt i praksis og analyser det i forhold til leddene i sykepleieprosessen.
Beskriv en pasientsituasjon og vis hvordan det kan dokumenteres i det aktuelle dokumentasjonssystemet som er vurdert.

Rammer:

- Individuell besvarelse med notat på 1500 ord
- Notatet vil bli vurdert etter følgende kriterier: 1, 3, 4, 9, 12, 15 og 17.

Litteratur

- Gjengedal, Eva og Jakobsen, Rita (red). Sykepleie – praksis og utvikling. Cappelen Akademisk Forlag, 2001.
  Kap. 8: Klassifikasjonssystemer i sykepleie

- Moen, Anne m.fl. Dokumentasjons og informasjonshåndtering. Faglig og juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere. Oslo: Akribe, 2002.
  Kap 5: Dokumentasjonsutforming
  Kap 7: Rapporten – muntlig informasjonsutveksling

VURDERINGSORDNINGER

Om studiekravene

I 2. studieår er det totalt 9 studiekrav som inngår i mappevurderingen, 6 studiekrav høst og 3 studiekrav vår. Hvilke disse er vil være forskjellig for de tre klassene både høst og vår.

Høst:

Klasse	Studiekrav til vurderingsmappe
A	**1, 2, 5, 6, 7a, 8**
B	**1, 2, 3, 4, 7a, 8**
C	**3, 4, 5, 6, 7a, 8**

Vår:

Klasse	Studiekrav til vurderingsmappe
A	**3, 4, 9**
B	**5, 6, 9**
C	**1, 2, 9**

Kriterier for studiekrav

Generelle kriterier som vil gjelde for alle studiekrav:
Følger retningslinjer for oppgaveskriving

Hvert studiekrav vil bli vurdert ut fra enkelte av disse kriteriene.

1. Viser faglig innsikt
2. Ulike fagområder belyses
3. Integrerer teori og praksis
4. Reflekterer over stoff og/ eller situasjoner
5. Reflekterer over egen og andres praksis
6. Kritisk vurdering av tema
7. Er presis og nøyaktig
8. Er kreativ og skapende
9. Viser evne til systematisk tenkning
10. Viser forståelse for ulike innfallsvinkler
11. Fremmer og argumenterer egne meninger
12. belyser sentrale begreper
13. Gir konstruktiv kritikk og tilbakemeldinger
14. Vekker interesse og motivasjon hos mottaker
15. Analyserer og tolker på bakgrunn av faglige vurderinger
16. Bruker anerkjent og relevant litteratur
17. Viser selvstendighet
18. Viser evne til samarbeid
19. Er aktiv og deltagende
20. Viser besluttsomhet
21. Har et godt håndlag
22. Egenformulerte kriterier

Hvordan studiekravene inngår i vurderingsordningene, er beskrevet nærmere i fagplan for sykepleieutdanning 2003.

Obligatorisk tilstedeværelse

- Det er obligatorisk tilstedeværelse i praksisstudiene.
- I tillegg kreves det fremmøte/deltagelse til obligatorisk veiledning på prosjekter og oppgaver, muntlig fremstilling, gruppearbeid og seminardag.
- Studieleder vil i samarbeid med veileder for studiegruppen fastsette konsekvenser ved manglende tilstedeværelse/deltagelse i arbeid med studiekrav.

Adgang til tredje studieår

For å påbegynne tredje studieår må studenten ha:

- Bestått praksisstudier
- Bestått mappevurdering.
- Bestått eksamen i pasientkunnskap: anatomi/fysiologi/biokjemi

PENSUMOVERSIKT

Almås, Hallbjørg (red). *Klinisk sykepleie*. Bind 1. 3. utg. Oslo: Gyldendal Akademiske, 2001. Kap. 15, 18, 19 og 32.

Andersen, Anders Johan W. og Karlsson, Bengt (red). *Psykiatri i endring. Forståelse og perspektiv på klinisk arbeid.* Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1998. Introduksjon og kap. 4.

Austgard, Kitt. *Omsorgsfilosofi i praksis: å tenke med filosofen Kari Martinsen i sykepleien*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2002.

Bjørk, Ida Torunn et al. (red). *Møte mellom pasient og sykepleier.* Oslo: Gyldendal Akademiske, 2002. Kap. 7, 8 og 9.

Bredland, Ebba Langum et al. *Det handler om verdighet. Ideologi og praksis i rehabiliteringsarbeid.* Oslo: Gyldendal Akademiske, 2002.

Cullberg, Johan. Dynamisk psykiatri i teori og praksis. 5.utg. Oslo: Tano Aschehoug, 1999. Kap. 9, 10, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 40, 41 og 42.

Eide, Hilde, Hagen, Anne Lytomt og Bjørge, Elisabeth. *Endringsfokusert veiledning og rådgivning.* Kommunikasjonsseminar 2.år. Arbeidshefte, HiO, SU, 2003.

Engedal, Knut m.fl. *Makt og avmakt. Rettighetsbegrensninger og bruk av tvangstiltak i institusjoner og boliger for eldre.* Sem: Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens, 2002. Kap. 2 og 6.

Gjengedal, Eva og Hanestad, Berit Rokne (red.) *Å leve med kronisk sykdom. En varig kursendring.* Oslo: Cappelen Akademiske Forlag AS, 2001. Kap. 2, 7, 8, 10, 11, 12 og 13 .

Gjengedal, Eva og Jakobsen, Rita (red). *Sykepleie – praksis og utvikling*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2001. Kap 8.

Granum, Vigdis og Solvoll, Betty Ann. *Sykepleieren - den forskende praktiker.* Oslo: Tano, 1997. Kap 4, 5, 6 og 7.

Grøholt, Berit et al. *Lærebok i barnepsykiatri*. Oslo: Universitetsforlaget, 2001. Kap 31 og 32.

Heap, Ken. *Samtaler i eldreomsorgen: kommunikasjon, krise, minner, sorg*. Oslo: Kommuneforlaget. 1994.

Hegerstrøm, Turid. *Om relasjoner i hjemmesyketjenestene*. Oslo: Universitetsforlaget 2002. Kap III og V.

Heggdal, Kristin. *Sykepleiedokumentasjon*. Oslo: Universitetsforlaget. 1999. Kap. 2, 5, 6 og 7.

Helseth, Sølvi. Psykososialt arbeid på helsestasjonen. I: *Vård i Norden.* Vol.21, no 2, s. 16-20, 2001.

Henriksen, Jan-Olav og Vetlesen, Arne Johan. *Nærhet og distanse.* Oslo: Ad Notam Gyldendal, 2000. Kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15 og 17.

Holan, Synne (red). *Det nye livet. Svangerskap, fødsel og barseltid.* Bergen: Fagbokforlaget, 2000.

Holme, Idar Magne og Solvang, Bernt Krohn. *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: Tano, 1996.

Hummelvoll Jan Kåre. *HELT- ikke stykkevis og delt. Psykiatrisk sykepleie*. Oslo: Ad Notam, Gyldendal, 2000. Kap.2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20 og 22.

Jacobsen, Dag og Vennerød, Anne Marie. *Farmakoterapi for helsepersonell*. 2.utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1999. Kap. 8, 9, 10 og 14.

Karoliussen, Mette og Smeby, Kari L. *Eldre, aldring og sykepleie*. Oslo: Universitetsforlaget, 2. utgave. 1997. Kap. 4, 9, 10, 11, 12, 13 og 14.

Kirkevold, Marit og Ekern, Karen Strømsnes (red.) *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS 2001. Kap. 2, 5 og 8.

Klepp, Knut-Inge og Aarø, Leif E. (red). *Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1997.

Krogh, Gunn von. *Begreper i psykiatrisk sykepleie - sykepleiediagnoser, ønsket pasientstatus og sykepleieintervensjoner*. Bergen: Fagbokforlaget, 2002.

Lindholm, Christina. *Sår*. Oslo: Forlaget Sykepleien, 1998. Kap 5.

Lov av 2.juli 1999 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern.

Malmedal, Wenche. *Sykehjemmenes skyggesider. Når beboere i sykehjem utsettes for krenkelser og overgrep.* Oslo: Kommuneforlaget. 1999. Kap. 2

McCaffery, Margo og Beebe, Alexandra. *Smerter. Lærebok for helsepersonell*. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS 1996 Kap. 9.

Mehlum, Lars (red). *Tilbake til livet*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 1999. Kapittel 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 15, 24 og 25.

Meland, Eivind m.fl. Røyking, selvopplevd helse og sosial integrasjon blant ungdom. *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*, 3013-3016, 120, 25, 2000.

Misvær, Nina og Oftedal, Gunnar (red). *Helsestasjonsboka.* Oslo: Kommuneforlaget, 2002. Kap. 7, 10 og 13.

Moen, Anne et al. *Dokumentasjons og informasjonshåndtering. Faglig og juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere.* Oslo: Akribe, 2002. Kap 5 og 7.

Myhrvold, Trine. The exclusion of the other: challenges to the ethics of closeness. *Nursing Philosophy*, vol. 4, s. 33-43, 2003. **www.blackwellpublishing.com/journals/nup**

Mæland, John Gunnar. *Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis*. Oslo: Tano Aschehoug, 1999.

NOU 1999:2. *Livshjelp*. Behandling og omsorg for uhelbredelig syke og døende. Kap. 4, 5, 6, 7, 10, 11 og 12.

Repstad, Pål. *Sosiologiske perspektiver for helse – og sosialarbeidere*. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1996. Kap. 7, 9, 10 og 11.

Satsing på barn og ungdom: regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2002: Samlet oversikt. Barne- og familiedepartementet. Oslo: Departementet. 2002 http://odin.dep.no/bfd/norsk/publ/rapporter/004021-220003/index-hov008-b-n-a.html

Schiøtz, Aina. *Folkets helse, landets styrke 1850-2003*. Oslo: Universitetsforlaget, 2003.

Slettebø, Åshild. *Sykepleie og etikk*. 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademiske, 2001. Kap. 2

Sortland, Kjersti. *Ernæring – mer enn mat og drikke*. Bergen: Fagbokforlaget. 2001. Kap. 9, 10, 11, 13, 15 og 16.

Steinhaug, Sissel et al. Forebygging av lårhalsbrudd i Oslo, Stovner bydel. I: *Tidsskrift for Den norske lægeforening,* årgang 118, nr 1, 1998.

Stortingsmelding 25 (1996-97) *Åpenhet og helhet*. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene. Kap.1, 2 og 5.

Stortingsmelding 16 (2003). *Resept for et sunnere Norge* Kap.4 "Sunne livsstilvalg," og vedlegg Folkehelserapporten 2002 http://www.odin.dep.no/hd/norsk/publ/stmeld/042001-040003/index-inn001-b-n-a.html

Thurèn, Torsten. *Vitenskapsteori for nybegynnere.* Oslo: Universitetsforlaget, 1993.

Tranøy, Knut Erik. *Needs, Rights and Justice*. For Tenth Interamerican Congress of Philosophy, Florida, Oct., 1981.

Tveiten, Sidsel. *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Bergen: Fagbokforlaget, 2002.

Wogn- Henriksen, Kjersti. Hvorledes opplever den demente sin tilstand. I: Eek, Arnfinn et al. *"Klippe, klippe - sa kjerringa"* Sem: Info Banken, 1997, s. 25-40.

Aadland, Einar. *Og eg ser på deg…! Vitenskapsteori og metode i helse og sosialfag*. Oslo: Tano Aschehoug, 1997.

Vedlegg 1: Riss praksisstudier[1]

HØST 2003

Uke Dato	34 21.8	35 27.8	36 1.9	37 8.9	38 15.9	39 22.9	40 29.9	41 6.10	42 13.10	43 20.10	44 27.10	45 3.11	46 10.11	47 17.11	48 24.11	49 1.12	50 8.12	51 15.12
2.år A	Kurs 2.1	Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke			Kurs 3.1 Praksisstudier i forhold til eldre og langtidssyke 8 uker								Kurs 2.2	Kurs 2.4	Kurs 1.3 Psykisk helsearbeid			Mappe vurd
2.år B	Kurs 2.1	Kurs 1.2 + kurs 2..3 Helsefremmende og forebyggende arbeid Kurs kommunikasjon			Kurs 3.3 Prosjektorganiserte praksisstudier i helsefremmende og forebyggende arbeid 8 uker								Kurs 2.2	Kurs 2.4	Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke			Mappe vurd
2.år C	Kurs 2.1	Kurs 1.3 Psykisk helsearbeid			Kurs 3.2 Praksisstudier psykisk helsearbeid 8 uker								Kurs 2.2	Kurs 2.4	Kurs 1.2 + kurs 2.3 Helsefremmende og forebyggende arbeid Kurs kommunikasjon			Mappe vurd
Poeng 30		2 studiekrav			12 poeng								1 studie- krav	1 studie- krav	2 studiekrav			18 poeng

VÅR 2004

Uke Dato	2 5.1	3 12.1	4 19.1	5 26.1	6 2.2	7 9.2	8 16.2	9 23.2	10 1.3	11 8.3	12 15.3	13 22.3	14 29.3	15-16 12.4	17 19.4	18 26.4	19 3.5	20 10.5	21 17.5	22 24.5	23 31.5	24 7.6	25 14.6
2.år A	Kurs 3.2 Praksisstudier psykisk helsearbeid 8 uker								Kurs 4	Kurs 1.2 + kurs 2.3 Helsefremmende og forebyggende arbeid Kurs kommunikasjon			Kurs 3.3 Prosjektorganiserte praksisstudier i helsefremmende og forebyggende arbeid 8 uker									Mappe	
2.år B	Kurs 3.1 Praksisstudier i forhold til eldre og langtidssyke 8 uker								Kurs 4	Kurs 1.3 Psykisk helsearbeid			Kurs 3.2 Praksisstudier psykisk helsearbeid 8 uker									Mappe	
2.år C	Kurs 3.3 Prosjektorganiserte praksisstudier i helsefremmende og forebyggende arbeid 8 uker								Kurs 4	Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke			Kurs 3.1 Praksisstudier i forhold til eldre og langtidssyke 8 uker									Mappe	
Poeng 30	12 poeng								1 studie- krav	2 studiekrav			12 poeng									6 poeng	

[1] Avdeling for sykepleierutdanning tar forbehold om trykkfeil og endringer i oversikten. Oppdatert oversikt vil til enhver tid finnes i undervisningsplanen på våre hjemmesider under: www.hio.no